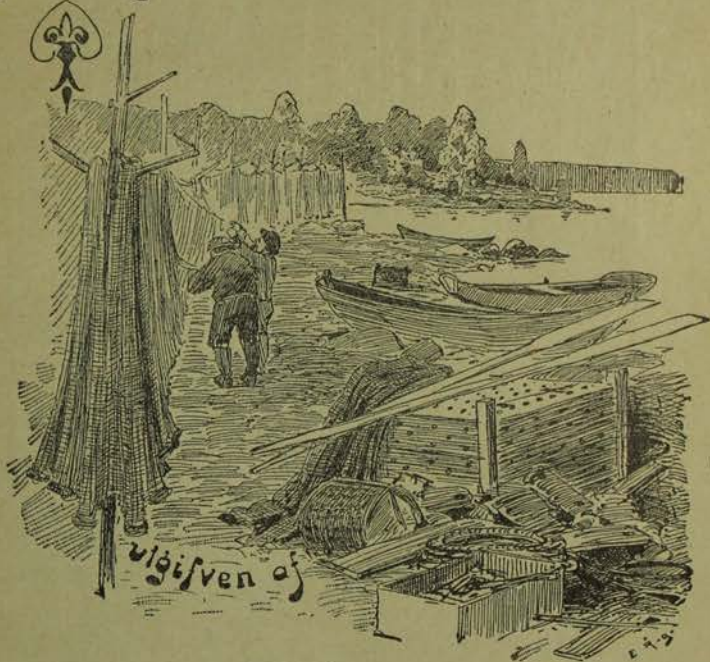

SVENSK FISKERITIDSKRIFT

Dr. TH. THORSTEN EKMAN

35: ÅRG.

1926

HÄFT. 6.

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.
UPPSALA

Fiskare!

Fiskenät, bodda och obodda, **notslingar**, ävensom **ryssjor** och **mjärdar** köpas billigt och billigast från vår gamla, välkända fabrik. Första pris vid alla besökta utställningar, däribland guldmedaljer i London, Göteborg, Malmö, Stockholm och Bergen. Priskurant gratis och franko.

SVENSKA FISKREDSKAPSAKTIEBOLAGET - STOCKHOLM

STRÖMMINGSBURKAR

blanka och dekorerade
för alla inläggningar

Tillverkas av: **Nordiska Bleckemballagfabriken** Infordra offert
GEFLE • Telefon 35 09

SHELL

BENSIN och SMÖRJOLJOR

använder

varje ekonomisk motorman

SVENSK-ENGELSKA MINERALOLJE A.-B.

FAKU — FLYGEL — ZEESEN

för flundrefångsten är nutidens bästa släpredskap.

Faku — Flygel — Zeesen fångar skarpt, släpas lätt, användas på varje grund, lätt i skötsel, billigt i pris och underhåll. Vi leverera detta moderna redskap såsom specialitet prompt och i varje storlek, med garn av bomull, hampa eller manilla.

Specialanbud lämnas alltid bereidvilligt.
Vid beställning måste motorstyrka (PS) angivas.

FAHLBUSCH & KUTSCH

Fischerei- & Schiffahrts-Materialien G. m. b. H.
Altona/Elbe (Tyskland), Alte Fischhalle, Gr. Elbstrasse

ÄLDRE ÅRGÅNGAR

Årgångarna 1903—1917 finnas till salu hos Almqvist & Wiksells Boktryckeri-A.-B., Uppsala, till pris av kr. 1: 50 pr årgång, 1918—25 å kr. 2: 20; *serier* billigare efter förfrågan hos redaktionen, Södertelge.

För icke medlemmar av Svenska Fiskareförbundet är priset för årgångarna 1909—1925 kr. 2: 50.

Lösa häften erhållas till pris av 60 öre pr st., häften med färgplansch kostar 75 öre pr st., häft. 2 1917 kostar 1 kr.

Dessutom portokostnader.

Svensk Fiskeri-Tidskrift

UTGIVARE D:R TH. THORSTEN EKMAN.

FISKERIINTENDENT.

35:e årg.

1926

Häft. 6

Protokoll, hållet vid Svenska Fiskareförbundets styrelses sammanträde i Stockholm, Eriksbergsgatan 3, den 25 oktober 1926.

Närvarande: Professor Lönnberg, justitierådet P. von Seth, handlande Gräslund, byråchefen Andersson, fiskeritillsyningsman Borgström, fiskerikonsulenten Schager samt fiskeriintendenten Ekman.

§ 1.

Efter en ingående diskussion av frågan om utgivande av en ny tidskrift beslöts, särskilt med hänsyn till att tills dato endast högst 541 nya medlemmar anmält sig under förutsättning av utgivande av den föreslagna »Ny Svensk Fiskeritidskrift», uppskov med tidskriftsfrågan till 1927 års årsmöte, och återremitterades denna fråga till kommitterade, som skulle bl. a. utreda möjligheten av samtidigt bibehållande av den gamla tidskriften med mera vetenskapligt innehåll och utgivande av en publikation med mera lättläst och med mera praktiskt betonat innehåll, den senare eventuellt uppdelad så, att vart annat nummer — sålunda ett i månaden — skulle huvudsakligen behandla västkustfiske och vart annat sötvattens- och östersjöfiske. Till kommitterade utsågos byrådirektör Alm, fiskeriintendent Rosén, fiskerikonsulent Schager och sekreteraren.

§ 2.

Till ordförande omvaldes professor Einar Lönnberg, till vice ordförande justitierådet P. von Seth, till sekreterare

fiskerintendent T. T. Ekman och till kassaförvaltaren den sistnämnde, allt för år 1927.

§ 3.

Årsmötet 1927 hade, med anledning av den vid mötet förda diskussionen (se Svensk Fiskeritidskrift, häft. 2 1926, sid. 35—39), uppdragit åt styrelsen att närmare utreda frågan om den »fria bredden i av vägbyggnader överbyggda vattendrag».

Det meddelades nu, att den meningen syntes vara allmän bland sakkunniga, att ett vederbörligt tillstånd att med vägbyggnad överbygga sund eller vattendrag, där fisk hade sitt drev, ej torde medföra, att den ådra, som enligt § 14 i lag om rätt till fiske skall vara fri från fiskens gång hindrande redskap, genom sådant tillstånd blivit minskad utöver vad själva brobyggnaden åstadkomme, och att sålunda, om den eller de kvarvarande öppningarnas sammanlagda bredd understeg den ursprungliga fria ådrans bredd, den eller de kvarvarande öppningarna i sin helhet och ej endast $\frac{1}{4}$ av desamma borde betraktas såsom s. k. fri ådra. Dock kunde denna mening ej anses vara fullt säkrad förrän prejudikat erhållits genom domstolsutslag i högsta instans.

Styrelsen uppdrog åt fiskeritillsyningsman Borgström och sekreteraren att undersöka, huruvida det inom den förres distrikt finnes något fall i berörda avseende, som kunde vara lämpligt för juridisk behandling och vinnande av prejudikat i frågan.

§ 4.

Det uppdrogs åt sekreteraren att, därest s. k. »Lantbrukets vecka» kommer till stånd under mars 1927, underhandla med Lantbruksveckans styrelse om hållande av Fiskareförbundets årsmöte under »veckan» under de vanliga förutsättningarna.

Stockholm som ovan.

Justeras:

Einar Lönnberg.

Thorsten Ekman.

FISKEREDSKAP AV METALLTRÄDSNÄT.

I förra häftet är intaget en uppsats av fiskerintendenten O. Olofsson om »Maskstorleken i fiskeredskap av metalltråd». Redaktionen ställde i utsikt att återkomma till frågan, enär den i denna viktiga fråga i vissa delar hade olika åsikter med d:r OLOFSSON. Samtidigt framläggas även några andra synpunkter och omständigheter, som hava samband med samma fråga. En del behandlas i en annan uppsats, också i detta häfte.

D:r OLOFSSON anför, i fråga om bestämmelsen om maskstorleken i berörda redskap, att det gällde att utfärda för hela landet behövliga bestämmelser av principiellt enhetlig natur. Skulle detta ske länsvis, vore det ej alls säkert, att det alls skedde (för honom hade ett försök misslyckats); i varje fall ginge det ej så fort; ej heller torde bestämmelserna på sådant sätt bli så enhetliga, som de annars kunde och borde bli. Längre fram (sid. 148) föreslår han, att maskstorleken för agnfångstredskap — för andra legitima behov hänvisas till redskap av garn — borde sättas till minst $3\frac{1}{2}$ em. i minimigenomskärning.

Det må vara sant, att vissa och stora fördelar skulle ernås genom ensartade bestämmelser om maskstorleken gällande för hela landet. Framför allt skulle handeln med redskapen bli klar, så att folk, som ej har reda på länets fiskestadgar, ej pålurades olaglig redskap. Men den saken kan dock ordnas, om folk tvingades att taga hänsyn till gällande stadgar, och om alla försäljare finge del av för trakten gällande stadgar. Om en försäljare, som bevisligen uppgivit att redskapen vore »laglig», finge stå för åstadkommen skada, bleve han nog sedan försiktigare.

Fördelen med en enhetlig handel synes dock ej uppväga de olägenheter, som kunna uppkomma, om en viss maskstorlek skulle visa sig olämplig i somliga sjöar, om sådana verkligen kunna förekomma. Och det är just frågan, om ej i vissa sjöar med särskilt småvuxen fisk, mera finmaskad redskap borde få användas. Och för sådana undantagsfall bleve nog svårt och omständligt att få tillfällig ändring i en kungl. kun-

görelse. Dessutom kan ej gärna på grund av näringsfriheten handel med extra finmaskig redskap förbjudas och, även av det skälet, att många sjöar, särskilt på större domäner, ej äro underkastade fiskestadgarnas bestämmelser (se nådiga fiskeristadgans § 31). Fiskestadgar utfärdade av länsstyrelse kunna lättare ordnas efter de lokala behoven — och lättare ändras om och då sådant finnes nödigt. Det torde väl för resten vara en stor ovanlighet, att ej behöfliga stadgebestämmelser i dylika fall kunna genomföras. Ätminstone har jag haft den erfarenheten inom mitt distrikt, som dock omfattar sex län jämte överståhållareskapet.

Vidare är erfarenheten och kunskapen om metallträdsredskapens fördelar och olägenheter ännu så pass ofullständig, att man torde böra gå fram med ytterlig försiktighet, om det gäller för hela landet enhetliga bestämmelser. Sådana kunna *kanske* vara lätta att få fram, men säkert blir det svårare att få eventuellt behöfliga ändringar gjorda inom rimlig tid.

Ätminstone tills vidare torde sålunda den bästa vägen vara att ordna frågan inom varje län för sig.

För att pröva olika maskstorlekars i metallträdsnät genomsläpplighet för fisk har d:r OLOFSSON använt sig av i kryssfänér utsågade 6-sidiga hål, liksidiga och likvinkliga; detta i stället för verklig metallträdsduk. Om också fisken på grund av fanerets tjocklek teoretiskt taget får något svårare att komma genom dessa hål än genom en järnträdsmaska, så torde det i praktiken böra lämna tillfredsställande resultat. En annan sak är emellertid, att man saknar uppgift om, huruvida proven endast gjorts, vilket kanske är det sannolika, så att fisken insatts så, att ryggen gått upp i en av vinklarna. Detta har en viss betydelse på den grund, att de i handeln förekommande mjärdarna eller »burarna» alltid, eller åtminstone i regel, äro gjorda så, att en av sidorna och icke en av vinklarna äro riktade uppåt. Vävdrukarna hava också den bredd, att man i regel finner det vara bekvämast, att ej säga nödvändigt — undantagsfall förekomma dock enligt vad jag erfarit — att vid eget förfärdigande av sådan redskap ordna på samma sätt. Vid sådan ställning av maskorna får fisken

betydligt svårare att taga sig genom en maska, än om en vinkel pekat uppåt. Det skulle därför vara av stort intresse, om experiment gjordes, som visade, huruvida fisk, som sökte pressa sig ut genom en maska, kan komma — frivilligt eller ofrivilligt, förmåga borde ju ej saknas härtill om ock kanske eftertanke — att vrida sig i hålet. Ett sådant experiment kunde ju lätt göras t. ex. så, att en lång, »fyrkantig» bur gjordes av så tät duk, att provfisken ej kunde gå igenom; sedan avdelades denna bur med en eller två dukväggar av den maskstorlek, som skulle provas och med maskorna »liggande», i två eller tre avdelningar. I den tätare av de två, eller i den mellersta av de tre, insattes sedan den fisk som skulle provas, vilken borde vara av sådan storlek, att den ej kunde gå igenom skiljeväggens — eller skiljeväggarnas — maskor utan att vrida sig på sidan.

Det är nog alldeles riktigt, som d:r OLOFSSON angiver, att de fisksorter, som fiskas mest i metallträdsnjärdarna, äro aborre och mört. Dessa fiskars genomgångsförhållande genom maskorna bör sålunda kunna få vara utslagsgivande — åtminstone i regel — för maskstorleken. Emellertid fångas många olika fiskar m. l. m. tillfälligtvis i redskapen. För att ej tala om sarv så fås rätt så ofta gäddor. Även ål, lake, braxen m. fl. gå in i dem. Men detta har ju ej någon praktisk betydelse. Den enda fisken utom mört och aborre skulle i så fall vara gädda. Men skulle gäddan få vara utslagsgivande, så bleve nog redskapen oduglig för aborre och mört, enär, även om gäddan lättare än en aborre med samma *omkrets* kan tränga sig genom en viss maska, så små gäddor, som skulle fångas i normal aborre—mörtredskap, ju helst borde icke få fångas. Att gäddan lättare än aborre passerar genom en viss maska, beror helt säkert, som d:r O. framhåller, på att hon är »lösare» än de mera stadigare aborrarna. Hennes i förhållande till tjockleken mindre höjd torde dock också spela en viss roll härvidlag.

Att det allt mer överhandtagande bruket av den metallträdsredskap, som går under namn av burar, mjärdar, katorer m. m., undan för undan väckt en allt mera växande ovilja bland ett stort antal fiskeintresserade, torde vara väl känt. Yrkesfiskarna, som mycket sällan hava behov av dem för fångst av

salufisk, äro i allmänhet avogt stämnda mot dem, mest emedan de äro så särdeles väl lämpade redskap för tjuvfiske. Lätta att anskaffa, lätta att sköta och lätta att sätta ut så, att de ej väcka uppmärksamhet eller synas. Dessutom fångas med dem massor av undermålig fisk. Det senare gör dem förhatliga i ögonen för flertalet fiskeintresserade. Härtill kommer att fiskeritjänstemän, som hava med tillsyn över fiske att göra, hava ett synnerligt stort besvär och obehag av dessa redskap. Däremot kan ej nekas att de hava vissa stora fördelar för sådana fiskeberättigade, som ej fiska annat än tillfälligtvis, som ej kunna förfärdiga sina redskap själva och som äro nöjda med mindre värdefull fisk att användas i eget hushåll.

Att förlika dessa olika synpunkter är svårt. Annat kan i regel ej göras än att antingen förbjuda dem aldeles eller att bestämma sådana mått på redskapen, att deras skadegörelse ej blir alltför stor. Det förra tillvägagångssättet användes nog numera rätt mycket, åtminstone i östra fiskeriintendentdistriktet. Men även det andra förekommer. Man har då att i första rummet tänka på maskstorleken, utgångspunkten för d:r OLOFSSON's uppsats. Jag vill emellertid redan nu inskjuta den anmärkningen, att förbud mot agnfångstredskap av ifrågasvarande konstruktion ej synes mig lyckligt, och det huvudsakligen av den orsak, att dylik redskap blir så mycket hållbarare och sålunda även billigare än garnmjärdar. Man slipper ju också det tidsödande arbetet med knytningen av de tätmaskiga agnmjärdarna. Ej heller bliva de så »förödande» för fisket eller så »lönande» för oberättigat fiskande, om det blott bestämmes, att deras höjd, bredd eller längd ej får vara större än t. ex. 70 em., vilket mått är tillräckligt för legitimt behov. Vill man sedan för att undvika missbruk ytterligare bestämma, att ingångsöppningen ej får vara högre än bred eller, om den är högre än bred, ej bredare än $2\frac{1}{2}$ em., så torde saken vara klar. Vidare bör kanske i detta sammanhang påpekas, att då dessa redskap gå under flera olika namn det kan vara skäl att i stadgarna kalla dem för mjärdar och att särskilt utskrive att i stadgan med mjärdar menas all slags redskap som i avseende å användningssättet är jämförlig med mjärdar. Annars

riskeras, att någon använder i avseende på maskstorleken olaglig dylik redskap med hög, katseliknande ingång och försvarar sig med, att det är en katse och ej en mjärde. För resten anser jag, att dylika med katseingångar försedda »burar» böra kallas för mjärdar, och ej endast detta utan att de i själva verket just på grund av användningssättet äro mjärdar, ehuru på dem apterats en *detalj*, som är hämtad från och typisk för en katsa. Ja det var en utlöpning från det egentliga ämnet, som ju nu närmast skulle behandla den lämpliga maskstorleken.

D:r OLOFSSON har lämnat en förtjänstfull utredning över den styva, sexsidiga, liksidiga och likvinkliga maskans fångstförmåga och därvid kommit till det resultat, att en minimigenomskärning av $3\frac{1}{2}$ em. kunde vara lämplig.

För ett bestämt ändamål gjorde jag förra året en undersökning i avsikt att fastställa samma fångstförmåga. Jag hade då mindre nätduksbitar (galvaniserat stängselnät) av olika dimensioner. I dessa maskor provades en del just fångade fiskar i sagda avseende, dels då maskan stod, d. v. s. hade en vinkel, den spetsigaste, uppåt, dels då maskan låg, d. v. s. hade en av de »vridna» sidorna uppåt. Det är emellertid att märka med dessa nät, att de finare maskstorlekarna äro ganska styva, de vridna sidorna kunna föga närmas eller avlägnas från varandra, under det att sådant går lättare ju större maskstorleken är. Vidare äro de vridna sidorna åtminstone fr. o. m. »i $\frac{3}{4}$ tums» alltid kortare än de av enkel tråd och relativt kortare ju större maskorna äro. Härmed följer att maskorna icke äro likvinkliga utan de två vinklar, som ligga mellan två enkeltrådiga sidor, äro spetsigare än de fyra, som ligga emellan en enkeltrådig och en vriden sida. Detta betyder just att maskans yta är m. l. m. oval och att maskan sålunda lättare släpper igenom fisken, om den står (med ett spetsigt hörn uppåt) än om den ligger (med de vridna sidorna horisontalt). Jag kom därvid till praktiskt taget samma resultat som d:r OLOFSSON. Genom en maska av s. k. $1\frac{1}{2}$ tums nät, avståndet mellan två »vridna» sidor e: a $1\frac{1}{2}$ verkum, går en aborre av e: a 20 em:s längd (längden då mått från nospetsen till stjärtfenans yttersta ända!) och en vikt av omkr. 100 gram (mer

eller mindre beroende av kroppsform och fetma) igenom. En verktyg är emellertid omkr. 3,7 cm. Då f. n. metallträdsnäten endast tillverkas efter verktygsmått och sålunda en minimidimension av 3,5 cm. i alla fall skulle bli 3,7 cm. i praktiken, har jag ansett att vid utarbetande av fiskestadgar under n. v. förhållanden detta mått skulle kunna användas. Vid formulering av stadgebestämmelse har jag numera — det har varit lite annorlunda tidigare — stannat vid följande. »I mjärdar av metallträdsnät må ej användas finare metallträdsduk än s. k. 1 1/2-tums, och må avståndet mellan motstående sidor i maskorna ej vara kortare än 3,7 cm.» Vidare har särskilt undantag gjorts för agnmjärden, vilken skulle få hava vilken maskstorlek som helst men ej vara högre, längre eller bredare än 70 cm. Slutligen har tillagts, att »vad ovan i denna paragraf säges om mjärdar gäller även för all annan i avseende å användningen med mjärde jämförlig redskap».

För sjöar eller områden med särskilt storvuxen eller småvuxen aborre (mört), eller där man av en eller annan anledning kunde vilja förhindra (befrämja) fångst av särskild fiskart, för vilken behövdes större eller mindre maskstorlek i mjärdarna, finge ju annan maskstorlek bestämmas.

Så länge frågan ännu ej är i sin helhet utredd, och tillverkning och utveckling av ifrågavarande slag av redskap och material för densamma är stadd under utveckling, torde bestämmelser i ungefär ovanstående form vara tillräckliga och någorlunda tillfredsställande. Skulle de i ena eller andra fallet visa sig vara mindre lämpliga, så är det ju ej svårt att få dem ändrade. Skulle det så småningom visa sig, att en standardisering kan ske utan olägenheter, ja då har man fast grund att bygga på, och då torde det nog utan större svårigheter kunna lyckas att få i gång tillverkning i stort av de maskdimensioner, som för fisket — och ej blott för tillverkarna — visat sig vara lämpliga.

Thorsten Ekman.

NAGOT OM FISKESTADGAR.

Under årens lopp har jag varit *tvungen* att göra upp förslag till ett betydande antal stadgar för bedrivande av fiske och till ändringar av dylika. Det är intet odelat angenämt arbete och i hög grad ansvarsfullt. Det är ju så många ekonomiska intressen som bero på huru resultatet blir — i praktiken. Så många, stundom alldeles motsatta, men icke desto mindre berättigade intressen kunna ju föreligga, och dessa skola ju så långt möjligt äro tillgodoses. Mången gång är det dock tyvärr omöjligt att göra det så väl som vore önskligt, och då gäller det att kompromissa.

Då min erfarenhet på området är mångårig (21 år som fiskeriintendent förutom vad jag har haft att göra med dylika stadgar allt sedan år 1895, då jag började min bana som fiskeriintendent) har jag trott det kunna vara av ett visst värde för många att få del av denna erfarenhet.

Huru många gånger har ej en enskild fiskare för mig beklagat sig över, att den eller den bestämmelsen är hinderlig för honom. Ofta har då svaret måst bliva, att hans missnöje vore fullt förklarligt, men »om alla fiskare vore förståndiga och förutseende och alla fiskande ville se ej endast på egna och tillfälliga fördelar utan även på andras berättigade intressen och tänka på framtiden, ja då behövdes inga fiskestadgar alls». Och på större områden måste ju fiskemöjligheterna på de olika platserna bjuda på så stora olikheter, att det är platt omöjligt att skriva stadgar som passa för alla. Och detta inser så gott som alltid den verkliga yrkesfiskaren, liksom också att reglerande bestämmelser äro nödvändiga, om fisket skall stå bi i längden.

Under min första tjänstetid, andra hälften av 1890-talet, byggde man i regel fortfarande fiskevärden huvudsakligen på att »skydda» fisken och skrev stadgar därefter. Jag minnes huru en ordförande vid ett K. B.-fiskestadgesammanträde för hela Vättern i sitt inledningsanförande framhöll, att man som det viktigaste borde arbeta för, att det skulle bli gott om fisk i sjön. Jag hade ju läst vad som fanns

att läsa av dåvarande svensk fiskerilitteratur och tillgodogjort mig lärdomarna, men då slog mig i alla fall bristen i ordförandens tankegång eller kanske rättare bristen i fullföljandet av tankegången. Det »viktigaste» måste ju vara att kunna tillgodogöra sig fiskbeståndet (låt vara på ett rationellt — uthålligt — sätt). Ej långt därefter sade en gammal fiskargubbe vid sjön Åsunden i Östergötland: »Förr fanns här nog av fisk, men sedan de börjat stadga om fisket, får man ingen alls.» Jag trodde ju ej vidare på sanningen i hans påstående, men det fastnade dock i mitt minne. Så småningom, allt efter som jag under årens lopp fick tillfälle att själv göra iakttagelser och jämförelser, började jag se bristerna i tidens uppfattning. Och samtidigt började det utvecklas en som man kan säga verklig fiskerivetenskap, allt efter som arbetet på området — inom som utom Sverige — drevs med ledning av teorier och vunnen verklig kunskap och mindre med stöd av gamla hypoteser och på grund av dessa gjorda icke bärkraftiga slutledningar. Man började nu också få praktiskt stöd av vid fiskodling i dammar vunna erfarenheter. Fortplantningsfrågan fick en helt annan belysning. Tillgången på näring, tillgodogörandet av denna samt fiskens tillväxtförhållanden kommo i förgrunden, och man fick en helt annan blick för de föreliggande frågorna liksom allt mera uppfattning av den praktiskt-ekonomiska vikten av huru fisket borde skötas och — kunde skötas.

Och dock ligga fiskestadgarna ännu rätt så långt ifrån, vad en verkligt rationell skötsel av vattnen borde fordra! En viss tröghet hos allmänheten att gå ifrån gammal uppfattning i avseende å nödvändigt »skydd» för fisken ligger nog bakom, liksom även kanske svårigheten för tjänstemannen att i varje fall bedöma, vad som i varje fall är det rationellt riktiga. Huvudorsaken torde emellertid vara den, att visst »skydd» för fisken verkligen i talrika fall behöves. Fiskeredskapens fulländning och de fiskandes antal har i många fall ökats så, att de värdefullare fiskarterna ofta verkligen äro i fara för överfiskande, eller redan råkat ut för sådant och decimerats; de fiskeberättigades antal i varje sjö är ofta stort, och man måste tillse att

ej enstaka av dem genom överdrivet fiske tillskansas sig en oberättigad och alltför stor del av avkastningen, vilken också i så fall kan inverka även på fiskbeståndet i dess helhet, och de fullständigt oberättigades deltagande i fiskandet har i vissa fall i fruktansvärd grad ökats, vartill kommer att dessa senare mindre än någon annan bry sig om, huruvida hans fiske bidrager till minskande av fiskstammen eller till minskande av de verkliga ägarnas fångster.

Vid förslag till bestämmelser för fiskets bedrivande i och för skydd torde man först böra börja med att taga reda på vilka fiskar som behöva »skydd» samt orsakerna härtill. Man går då nog utifrån de fiskar som finnas, men egentligen borde man också taga reda på vilka fiskar som *borde* finnas, d. v. s. dem, som skulle kunna giva den bästa avkastningen. I de flesta fall blir dock det senare onödigt, dels därför att en del av de befintliga fiskarna äro de mest ekonomiska och dels därför att det kan taga väl mycket arbete och tid att avgöra, om någon inplantering skulle kunna få en mera omvälvande inverkan, oavsett att det är osäkert om en sådan kan bli av eller hur lång tid den kan behöva för att bli effektiv.

Sedan kommer frågan om orsakerna till det behövlige skyddet. Sådana kunna vara, att fiskartens i fråga fortplantning är av naturförhållanden svag (ont om lekplatser eller dylikt). Vidare händer det att en m. l. m. för stor del av fisket är förlagd till lektiden, eller att fångsten av utvuxen fisk befaras vara för stark. Också kan hända, att fisket överhuvud taget (efter vuxen fisk) drives så intensivt, att beståndet kan riskeras bliva förminskat utöver vad det kan anses tåla. Och slutligen måste även, då det lojala fisket lider intrång av s. k. tjuvfiske, förbud mot användande av sådan redskap, som huvudsakligen nyttjas av tjuvfiskare, anses vara riktigt, då det lojala fisket ej lider intrång därav. Visserligen invändes det kanske, att sådana förbud ej skulle höra till bestämmelser »om fiskets värd och lämpliga bedrivande» (nåd. Fiskeristadgan § 9), och att det tillhöra varje delägare att själv skydda sig mot olovligt fiske, men en sådan invändning kan jag för min del ej tillägga fog enligt den mening, som torde böra inläggas

i anförda ordalydelse, varförutom olovligt fiske numera är så allmänt och bedrives under så aggressiva former, att den enskilde i talrika fall står fullkomligt värlös. All den hjälp, som kan lämnas honom genom att åtal mot användande av enligt fiskestadga förbjuden redskap kan föras att allmän åklagare och av länsstyrelse vederbörligen förordnad fiskeritjänsteman bör utan tvivel också ställas till förfogande. Får tjuvfiske passera ohindrat, blir fisket ej lämpligen bedrivet!

Man kan sålunda sammanfatta de bestämmelser, som böra i främsta rummet komma i fråga i fiskestadgar: i lekscopydd, skydd för utvuxen fisk och skydd för överfiske av vuxen fisk.

Lekscopydd kan åstadkommas dels genom förbud mot fångst av ifrågavarande fiskart under viss tid (hela eller delar av lektiden, eventuellt även tid före leken), och dels genom förbud mot användande av viss redskap under motsvarande tider. Skydd för den utvuxna fisken kan fås genom bestämmande av viss maskstorlek på redskapen, genom minimimått på fisk som får tillvaratagas samt genom förbud mot användande av viss redskap, där huvudsakligen undermålig fisk förekommer. Skydd mot överfiske av vuxen fisk fås genom inskränkningar i eventuellt förbud mot användande av viss redskap eller genom bestämmande av vissa största tillåtna dimensioner på redskapen.

Nedan skall nu lämnas några exempel.

Noten är onekligen ett mycket effektivt och sålunda, rätt skött, ett gott redskap. Emellertid kan den missbrukas, och förr var man alltför rädd därför, då man nästan ansåg, att varje riklig fiskfångst skadade fisket. Då infördes t. ex. gärna förbud mot notdragning under is, framför allt för hindrande av bortfångande av hela braxenvinterståndet. I vad mån sådana förbud bar skulden till de nu så vanliga bestånden av små, mager och oduglig braxen är svårt att avgöra, men utan skuld äro de säkert icke. Förr uppgives t. ex. att i sjön Roxen i Östergötland fanns en stor och utmärkt braxen, numera är det sällan man får vacker braxen, men små är det gott om. Å andra sidan är isnotdragning i Stockholms skärgård icke

förbjuden och på lämpliga platser fås fortfarande rika fångster av denna fisk. Så t. ex. erhöles för några år sedan ca: 10,000 kg. braxen i ett enda vintervarp. Tillfälligtvis, d. v. s. för några år, gjorde nog en sådan fångst avbräck i braxenfisket, och utkomsten blev nog ej så stor på grund av den väldiga tillförseln och därmed tryckta priser, men, efter vad det uppgives, blev det snart relativt gott om braxen igen. För övrigt så släpptes väldiga mängder små braxen fri igen i sjön.

Vissa betänkligheter finnas dock mot ett oreglerat vinternotfiske, i synnerhet i vissa sjöar där fiskbeståndet kan taga skada, största risken föreligger kanske i gössjöar. Jag brukar därför i stadgar, där man vill få in förbud mot sådant fiske, tillfoga: »såvida icke Kungl. Maj:ts Befallningshavande på ansökan i varje särskilt fall därtill lämnar tillstånd». Emellertid ha dylika tillstånd ej förekommit — utom under kristiden ett par tre gånger i Stockholms län nära saltsjön, varifrån not och dragande avskaffats — säkerligen av den orsak att då vinterisnotdragning så länge varit förbjuden, sådan not ej funnits tillgänglig och ingen velat riskera anskaffningskostnaderna.

För ungfiskskydd är i regel bestämt en viss maskstorlek i vanlig fisknot å 3, 3 $\frac{1}{2}$ eller 4 cm. Där 4 cm. varit gällande under något större antal år, har nog oftast flertalet notar blivit utslitna och ej ersatta av nya, enär denna maskstorlek låter för stor del av fullt utvuxen aborre och gädda gå ut; enbart gös och braxen med tillägg av några större gäddor och aborrar m. m. betalar i de flesta fall icke redskapen. I »bättre» sjöar torde en maskstolplängd av 3 $\frac{1}{2}$ cm. vara lämplig; för sjöar med småvuxen aborre och mört torde nog »3 cm.» maskor vara förmånligare.

Att förbjuda notdragning under delar av vår och försommar, då viktigare fiskslag leka, synes ofta vara av behovet påkallat. Längden av förbudstiden beror ju på vilka fiskar vilkas lek behöver skyddas — givetvis kan också höstförbud komma i fråga under höstlekande fisks lektid — men att förbjuda notdragning under sommaren torde annat än i undantagsfall vara olämpligt. Skall arbetstid och arbetskrafter

kunna utnyttjas, måste man få använda effektiva redskap, sådana som ger lön för mödan.

Betesnoten tarvar kanske några särskilda ord. En sådan not är i talrika fall »nödvändig». Men skulle den få användas utan alls någon begränsning, blev följden lätt den, att »fisknoten» helt enkelt gjordes så småmaskig, att den lämpade sig för betesfångst. För att hindra detta brukar det föreskrivas viss maximilängd på betesnoten, som ju i regel får hava huru små maskor som helst — varjämte i vissa fall förekommer t. o. m. maximigräns för maskstorleken för att hindra dess användning till »fisknot». Vidare kan agnoten förbjudas till användning under viss tid (t. ex. på våren om så anses nödigt) eller mot eller på »grässtränder» eller dylikt eller tillåtas vid sand-, sten- eller bergsstränder, under tid då sådan not eljest är förbjuden. Maximilängden på betesnot är ofta bestämd (ett gammalt mått!) till 15 meter på vardera armen, »räknat från kilens mitt». Detta är dock en mycket liten not, som ofta ej kan användas annat än till löjnot, eller då betesfisken går mycket nära land. I fall av dylik liten maximilängd — stundom bör den nog tagas större — kan man bestämma, att längre not får användas, om länsstyrelsen efter prövning i varje särskilt fall lämnar tillstånd därtill. I sådant fall kan som villkor bestämmas notens maximilängd, platsen där den får dragas, stundom även huru många gånger den får dragas under året — det finnes t. ex. platser i Stockholms skärgård där mycket stor not (ofta användes då t. o. m. en strömmingsnot) får dragas under is endast 1 à 2 gånger om året, och mera behöves i dessa fall icke.

Därnäst äro *näten* bland de viktigaste redskapen. Någon viss tid, då nät ej alls får användas, förekommer nog mycket sällan i annat fall än då viss fiskart ej får fiskas under viss tid, då ju givetvis nät, särskilt avsedda för fångst av sådan fisk, ej få nyttjas. Men så mycket säkrare förekomma i de lokala fiskestadgarna bestämmelser om vissa minimimått på maskorna. Att träffa dessa fullt rätt är ofta mycket svårt. Det går väl an, om stadgan gäller blott för en enda sjö, men omfattar den, som ofta är fallet, ett helt län med dess sjöar

av skiftande beskaffenhet blir saken mera invecklad. Som normalmått brukar ju gälla 3 cm:s maskstolpar. Emellertid finnes det ju många, ja talrika, sjöar, där, som d:r Olofsson i sin uppsats om metalltrådsredskap mycket riktigt framhåller, aborren och mörten äro så småvuxna, att fiske med dylika nät absolut ej lönar sig. För sådana fall vore kanske, därest dessa sjöar ej rent av finge alldeles särskilda stadgar, den bästa utvägen att i allmänna länsstadgan införa möjligheten att efter särskild ansökan få nyttja mera finmaskad redskap. Ty i de flesta någorlunda skapliga sjöar äro dock dessa fiskar så pass stora, att de lämpligen fiskas med »3-cm:s-nät». I verkligt goda och i flertalet större sjöar — åtminstone inom mitt distrikt — är för övrigt aborren så stor, att yrkesfiskaren aldrig använder så fina nät som 3-cm:s (= 20 varv på alnen). 18—14 varvs torde vara de vanliga abornäten i sådana fall, d. v. s. med maskstolpar från 3,30—4,25 cm. Ja helt nyligen träffade jag en fiskare som ej alls hade särskilda abornät, utan fiskade aborren på braxennät, men så fick han endast »grann» aborre (gösnäten äro ju i regel för djupa för aborrfångst och efter gädda fiskade han ej särskilt med nät). I Mälaren få »vanliga nät» ej hava kortare maskstolpar än 3,5 cm., men så är också Mälaren en utpräglad yrkesfiskaresjö och yrkesfiskare vilja få fisk, som lönar sig att sälja. I stället för ovan antydda sätt med för länet generellt normal minimimaskstorlek i näten, kunde ju också tänkas en generell mycket liten sådan motsvarande de av d:r OLOFSSON tänkta 24-varvsnäten (= 12 varv pr fot) eller 2,5 cm:s maskstolpar (en verktrum = 2,474 cm.). Men i så fall bleve det ju alldeles nödvändigt att för alla bättre sjöar, där antingen ungaborren eller annan fisk behövde skyddas, hava särskilda stadgar; och det blev kanske rätt så omständligt.

För nät för vissa fiskarter, såsom lax, sik, röding, gös m. fl. brukar ju ofta särskild minimimaskstorlek vara bestämd, olika efter olika förhållanden. Stundom ökas svårigheten för dylika bestämmelser därigenom, att samma nät kan brukas för olika fiskarter eller ett finare nät kan missbrukas till fångst av undermålig fisk av en större fisk; så t. ex. av gös med abornät.

I sådana fall kan man stundom vinna bot genom att som i t. ex. Mälaren stadga: »Andra nät (dessa förut anmärkta såsom betesnät, norsnät och siklöjnät) än de i denna paragraf förut evännämnda må icke hava kortare maskstolpar än 3,5 cm., och må dylika nät med kortare maskstolpar än 5,4 cm. ej vara djupare än 180 cm.» Härmed avses, att förhindra att finare nät än 5,4 cm:s användas för gösfiske; gösnäten bruka nämligen i Mälaren alltid vara djupare än 180 cm.

Beträffande det tekniska sättet för bestämmandet av maskans storlek använder jag numera alltid »maskstolpens» längd. Ofta ser man samma sak uttryckt genom avståndet i maskan »från knut till knut» eller t. o. m. »mellan knutarna». Dessa uttryck anser jag vara mindre lämpliga, enär det förekommit, låt vara oberättigade, försök att *icke* inräkna knutarna eller knutdelarna i avståndet och sålunda längden blivit för stor. »Maskstolpen» måste däremot räknas från »mitt i knut till mitt i knut». D:r OLOFSSON förordar, som många andra, att bestämma varvens antal pr fot (eller aln). På finmaskig redskap, t. ex. för strömming, är detta nog bra att ej säga nödvändigt, men då bör man i alla fall, för att få överensstämmelse med nådiga fiskeristadgans bestämmelse (i § 17) angående sättet för ifrågavarande beräkning utgå från metersystemet, d. v. s. i regel efter en halv meters nätlängd å slingan. Så småningom borde väl under metersystemet införas även nät, och den gamla fot- eller alnberäkningen slopas. Ännu ett skäl talar härför, och det är att vid mätning av maskorna i ryssjor, mjårdar och dylik redskap det ofta är rätt så svårt att få mätt ut en halv meter sträckt garnslinga för att å denna räkna varven. Däremot går det alltid lätt att mäta några maskstolpar, vilket ju i de allra flesta fall torde vara tillräckligt, om stadgan föreskriver visst minimimått på maskstolpen.

Att bestämmelse om maskstorlek ej behöver bliva överträdd, om i redskap, som ej kan sträckas, en eller annan maska understiger det fastställda måttet, framgår av nådiga fiskeristadgan (§ 17), som uttryckligen tillåter sådant intill en tiondedel av det bestämda måttet. Värre är emellertid det av d:r OLOFSSON framhållna, för övrigt väl eller rättare svårt kända

förhållandet, att nätredskap vanligen krympa mer eller mindre och sålunda kan bliva oduglig från att från början hava varit laglig. I någon mån, fast långt ifrån tillräckligt, motverkas detta av bestämmelsen i samma paragraf, att garnslingan skall vid mätning vara sträckt. Det värsta är emellertid ju, att olika material krympa olika och ofta oberäkneligt. Och det händer ju också under vissa förhållanden, att garnet efter att hava krympt återtager sin ursprungliga längd, vilket ytterligare kan inveckla saken. Att i lagstiftning ordna dessa förhållanden synes så gott som ogörligt. Man kunde visserligen bestämma, att, därest det kan visas, att slingan ursprungligen varit »laglig», eventuellt krympning ej skulle anses göra den »olaglig». Men dels bleve det nog i de flesta fall svårt om ej omöjligt att få laga bevisning härom. Och dels kunde en sådan bestämmelse utnyttjas så, att särskilt lättkrympt garn avsiktligen användes eller att redskapen behandlades med tjärning eller annorledes för att få fram en önskad krympning. Det skulle sålunda kunna bli att från den ena olägenheten komma in i en värre. För den händelse att något ansåges bliva vunnit därmed, kunde dock förordas, att redskap, som bevisligen varit bunden med normal krympmån och eljest varit i överensstämmelse med gällande bestämmelser och ej kunde med skäl antagas sedan blivit behandlad vare sig med avsikt eller på grund av värdeslöshet så, att den krympt mer än som bort kunna beräknas, ej skulle anses olaglig, om garnet i densamma sedermera krympt inom viss fastställd gräns.

Jag tror emellertid, att tills något prepareringssätt uppfunnits, som hindrar svårare krympning av garnet eller håller krympningen inom vissa gränser — om nu något sådant kan lyckas — det enda i praktiken framkomliga är, att vederbörande fiskeritillsyn i varje särskilt fall handlar efter eget bästa förstånd utan att haka upp sig för mycket på lagens bokstav.

Med anledning av d:r OLOFSSON's uppgift att fiskredskapsfirmorna ej leverera nät av $11\frac{1}{2}$ varv pr fot, vilka skulle kunna vara lämpliga om man önskade 12-varvs, så har Lundgrens Fiskredskapsfabrik i Stockholm bett att få meddela, att

den (liksom väl även andra liknande firmor), på beställning är beredd att leverera dylika nät och att, om någon förordning stipulerar sådan maskstorlek, även hålla dem på lager.

D:r OLOFSSON anför också som ett exempel på, huru krympningen kan kollidera med fiskestadgan, huru i Norrbottens län strömmingsryssjor ej få hava flera och ej färre än resp. 40 och 36 varv på alnen. Avsikten med dessa bestämmelser synes vara klar, och bestämmelsen kan ju ur den synpunkten vara väl motiverad, men det kan nog sättas i fråga, huruvida den, just med hänsyn till krympningsförhållandena, verkligen är fullt försvarlig i praktiken.

Hindrande bestämmelser böra nog så långt som möjligt undvikas. Så t. ex. anser jag icke, att minimimaskstorlek i strömmingsskötar bör föreskrivas. Ingen »fiskare» skaffar finare skötar än som äro nödvändiga.

Ryssjorna äro också ett bland de svårare kapitlen. I dem vill man ju gärna hava så stora maskor, att undermåliga gäddor kunna komma ut. Å andra sidan är den eljest rätt så lämpliga maskstorleken 3 cm:s maskstolpar på så sätt olämplig, att ej så få undermåliga gäddor sätta sig fast och skadas. Hade man blott med fullt rationellt fiskande att göra, så vore nog bäst att huru finmaskade som helst finge användas. I större eller särskilt väl fångande ryssjor torde man t. o. m. gärna hava ännu större maskor, för att endast de riktigt stora gäddorna må fångas, och flera bliva över för leken. Häremot invändes emellertid ofta, att redan 1-kg:s gäddor ej alltid stängas av 3 1/2 cm:s maska — i regel torde de det dock nog — samt att, om en enda stolpe springer av, gäddorna sedan lätt gå ut. Äro storryssjorna avsedda för gös, behövas ännu större maskor, 4 à 4 1/2 cm. För fångst av ål på grunt vatten användas ofta med fördel ryssjor. För att hindra, att dylika småmaskade redskap skola användas till gäddfångst, brukar jag föreslå, att ytterbågen ej får vara högre än 75 cm. eller bredare än 30 cm., eventuellt också att ryssjan ej får vara försedd med kammare framför ingångsbågen eller med tak å landarmen.

Skall gäddfisket skyddas extra under leken, kan detta

lämpligen ske genom att ryssjefiske förbjudes under viss tid, vanligen en mindre del av den vanliga lektiden.

Skillnaden mellan storryssjor och vanliga ryssjor brukar vanligen angivas genom bestämd största höjd på de senare. Det duger dock ej att där bestämma höjden på storbågen, utan måste den få mätas var som helst på den utspända ryssjan. Likaledes är det nödvändigt att särskilt angiva, att bestämmelserna gälla för alla i avseende på användandet med ryssjor jämförlig redskap; annars riskeras — vilket har hänt — att trassel uppstår genom att ryssjans konstruktion något ändras och redskapet får ett nytt namn och påstås ej vara underkastad stadgans ryssjebestämmelser.

Pulsning har också ansetts höra till de »förödande» fiske-sätten. Så farlig tror jag nu ej att pulsning är. Möjligen kan fisken skrämmas bort, men torde då gå till lugnare platser, och fisket i sin helhet skadas icke. En annan sak är, att pulsning under pågående fiskelek kan skingra denna. Därför må det vara lämpligt, att pulsning förbjudes under fiskelektiden.

En hel del *andra fiskesätt* kunna vara skadliga under vissa förhållanden. Så är i Mälaren långrevsfiske under mars och april månader förbjudet, enär just under denna tid laken gärna tager på bete men då är så mager, att den ej betingar något löande pris.

Minimimått på fisk kan stundom behövas. För en del arter, som lätt dö då de tagas ur vattnet, är sådant dock i regel mindre lämpligt. Då fisken ofta tages med krok blir saken också komplicerad. Gäddan hör nog till de fiskar, där minimimått kan vara behövt. För att bättre klara upp saken har jag då fått med följande bestämmelse: »fångas — (t. ex. gädda) — av mindre längd, och är den därvid så oskadad, att den kan anses vara levnadsduglig, skall den omedelbart släppas fri ut i sjön. Är den icke i levnadsdugligt tillstånd vid fångsten, får den av fiskaren behållas för att användas i eget hushåll. Till icke levnadsduglig fisk räknas i detta fall all på krok fångad fisk, som sväljt kroken. Fisk under stadgad minimistorlek får icke säljas, köpas, till salu hållas, i sump

förvaras eller från ort till annan transporteras.» En enklare formulering, som jag använt för Södermanlands läns sjöar i allmänhet (sälunda med undantag av sådana som hava egna stadgar), är: »Fångas gädda av mindre längd än 40 cm. eller — — — får den icke säljas, köpas, till salu hållas, i sump förvaras eller från ort till annan transporteras.» Detta för att de talrika icke-yrkesfiskarna skola kunna få själva nyttja mindre gäddor, även ryssjefångade, 40 cm. — väl att märka mätta till yttersta spetsen av stjärtfenan — motsvarar i regel en vikt av under eller knappt $\frac{1}{2}$ kg.

En bestämmelse, som *underlättar tillsynen och motverkar tjuvfiske*, är att alla flöten liksom även alla fiskeredskap, som av den fiskande lämnas utestående i vattnet, skola vara försedda med märke, angivande ägarens namn och hemvist eller med i trä (kork eller dylikt) inbränt inregistrerat märke. Inregistreringen sker genom länsfiskeritjänstemannen.

Bestämmelser som möjliggöra *dispens* från vissa bestämmelser kunna ofta vara lämpliga. I vissa fall kunna de ju införas under själva paragrafen så, att K. B. kan lämna medgivande till användande av viss redskap under vissa villkor. Men även en allmän dispensparagraf kan vara önskelig. Förr brukade man inskränka sig till dispens för fiskodlingsåtgärder nödvändigt fiske; jag har numera brukat tillägga »eller annan allmännyttig åtgärd».

Vidare komma *övergångsbestämmelser*, som möjliggöra utslitning av innehavd förut laglig redskap. 2 å 3 år »efter det, under vilket stadgan trätt i kraft», är ofta tillräckligt, men stundom kan behövas, att än längre slitningstid möjliggöres.

Numera brukar jag alltid låta stadgan inledas av »*giltighetsområdet*». Då nedersta delen av i en sjö eller på en kust utfallande vattendrag bör tillhöra resp. stadgeområde, eftersom en hel del fisk brukar leka därstädes, har jag funnit följande formulering lämplig: »Denna stadga gäller — — — jämte tillrinnande vattendrag till först mötande sjö eller till fall eller dammbyggnad, förbi vilka annan fisk än ålyngel vanligen ej kan uppgå.»

För s. k. »större sjöar» gäller ju att viss del ej tillhör

strandägandeområdet. För sådant område gäller ju icke utan vidare av länsstyrelse utfärdade stadgar. För att få dessa gällande även för dylikt område fordras fastställelse av Konungen (enligt nådiga fiskeristadgan § 13); sådana fastställelser hava väl alltid skett, då det gällt de verkliga »stora» sjöarna. Emellertid gäller samma sak på kusten för den del av territorialområdet, som ej omfattas av strandägandeområdet. Här har nog, av olika anledningar, sällan dylikt fastställelse ansetts nödig eller eljest kommit i fråga — om man ens alltid tänkt på saken. I dagarna har emellertid för Gotlands läns kust gällande stadgar av Kungl. Maj:t förklarats skola äga tillämpning »jämväl å till länet hörande del av saltsjön, dit strandäganderätten icke sträcker sig».

Att belasta stadgan med fromma önskningsor om åtgärder för fiskodling m. m. dylikt, som icke kan åläggas, eller, om de åläggas, icke kunna effektivt kontrolleras till deras effektivitet, anser jag vara olämpligt. Men i avseende på sådant och stundom även i avseende på vissa onödiga, dock ej direkt skadliga bestämmelser får man dock stundom foga sig i vad medarbetarna önska, så mycket mer som dessa ofta få giva vika i viktigare avseenden.

Slutligen vill jag framhålla den praktiska åtgärden att för översiktlighetens skull ordna alla bestämmelser, så långt möjligt är, efter olika redskap, fredningstider, minimimått o. dyl. och förse varje paragraf (eventuellt varje moment i paragrafen om den är lång) med en kantrubrik. Sälunda: Giltighetsområde, Not, Nät (ev. Betesnät, norsnät, siklöjnet, andra nät), Ryssjor, — — —, Fredningstider, Kräfftångst, — — Märkning av fiskeredskap o. s. v.

Ja nu har detta blivit vida längre och långrandigare än jag först avsåg, trots det att åtskilligt, som jag kunnat vela framlägga, ej kommit med. Men hade jag haft tillgång till mera av andra skrivna uppsatser, så hade jag ej behövt fylla så mycket ur egen fatabur. De som försummat sig, få stå till ansvar härför!

Thorsten Ekman.

SIKTRANSPORT.

Den 29 okt. i år företogs en transport av levande sik från Vänern, fiskad vid Vänersnäs, till en sjö cirka 20 mil avlägsen från fiskeplatsen. Fisken, 133 st. till antalet, 51 honor upp till 2 kg. st. och 82 hannar kring $\frac{1}{2}$ kg. st., vägde 106 kg. Transporten företogs vid en temperatur av noll grader och mulen väderlek. Vattentemperaturen cirka 5 gr. Som fortskaffningsmedel användes lastbil. Vattenmängden cirka 900 liter fördelad på 3 kärl, en vanlig sirupstunna, ett byckar 1 meter i diameter med 70 cm. vatten, en lång tunna, använd vid vattenkörning, rymmande cirka 400 l. vid ett vattendjup av 40 cm. Siken hade fångats i not och förvarats i stora sumpar några dagar.

Siken började ilastas kl. $\frac{1}{2}$ 8 fm. och transporterades så gott som oavbrutet till mellan 10 och 11 em. Väglaget var första delen av resan synnerligen dåligt, beroende på fotsdjup snö, men blev sedermera bättre. Vid framkomsten voro samtliga fiskar vid liv men en del låg och flöt med buken i vädret som vanligt är även vid rätt korta transporter. Som vattnet var grunt och fisken blev släppt på ren sandstrand var sedan lätt att iakttaga, om den fisk som var medtagen klarade sig. Vid undersökning dagen efter visade det sig att 5 honor och 2 hannar voro döda. Som några fiskar redan vid ilastningen voro medtagna, måste det få anses som ett mycket gott resultat att så få gingo åt. Att resultatet blev så gott berodde på att siken var fullvuxen, ty den äldre siken är vid transport mycket hårdigare än den yngre, vilket jag ofta iakttagit vid transporter. Till slut må nämnas, att vatten ej ombyttes på hela tiden och inget nytt vatten påfylldes. Viktigast av allt är, att vattnet vid bilens stillastående luftas riktigt genom ösning, vid gång är ingen fara för luftbrist.

Fabian Olofsson.

FISKE MED ELEKTRICITET.

I Allgemeine Fischerei-Zeitung n:r 13, 1926, berättar R. HALLER, ordförande i Sigmaringens fiskeriförening, om detta fiskes första framträdande. Som så många andra uppfinningar gjordes även denna genom en tillfällighet. En elektrisk ledningstråd över en liten å — det var redan före kriget — brast och föll i vattnet. Ägaren till såväl vattnet som ledningen, en mjölnare, som just var tillstädes observerade, att fiskar i närheten av den i vattnet nedfallna ledningen efter några ryckningar lade sig på ryggen liksom livlösa och sedan lätt kunde tagas. Mannen kom att tänka på, att ett regelrikt fiske borde kunna ordnas på elektrisk väg.

Med två kablar ledde han från sitt elektricitetsverk en ledström på 110 volt ut i vattnet. Vid kabelns ända fäste han en vid en stång fastsatt kopparskiva, omkr. 30×40 cm. Så satte han i gång — och se, saken fungerade utmärkt. Och det fina var, att fiskar som kommo inom strömmens 5 à 6 meters omkrets, visserligen förlorade sin rörlighet och sälunda kunde fångas, men blevo fullt krya igen, så snart strömmen avbröts.

Då kabeln var 500 m. lång fanns möjlighet att upptaga hela fiskbeståndet på en sådan sträcka samt att behålla de stora fiskarna samt de i en forellbäck såsom yngelätare skadliga idar och lakar samt åter frisläppa småfisken.

Enär man vid så utfört »elektriskt fiske» mer eller mindre vore beroende av ett elektricitetsverk i närheten av vattnet, kom en annan person på den idén att använda en transportabel motor. Han anskaffade sälunda en med en dynamomaskin sammankopplad besinmotor, ställde denna i en båt och lär så hava fångat många och särdeles stora fiskar, framför allt gäddor och ålar. Tyvärr tog härligheten snart slut; emedan regeringen (i Würtemberg) förbjöd elektrisk fiskfångst såsom varande skadlig för fiskbeståndet.

Då fångsten ännu är tillåten i Preussen kunde emellertid ett på programmet vid ett fiskerimöte upptaget elektriskt fiskeförsök i Donau vid Inzighafen obehindrat gå av stapeln. Trots att försöket missgynnades genom att några dagar förut

ett oerhört regnande gjort Donau alldeles gul och vattnet så lunda blev ogenomskinligt och den dödade fisken svårare att få se, lyckades dock förevisningen så till vida ganska bra, som på en kort stund några ålar, en gädda m. m. fångades.

De från olika håll framförda betänkligheterna, att man med tillhjälp av detta fiskesätt skulle kunna alldeles tömma fiskvattnen, delade icke herr HALLER. Han vore tvärtom av den mening, att ett fiskvattnen på detta sätt skulle kunna utnyttjas mycket mera rationellt än annars, om den grundsatsen följdes, att de stora fiskarna och framför allt alla skadliga fiskar (ogräs!) toges bort, och i stället så mycket mera yngel och halv vuxen fisk (sparades eller) nyinsattes.

För sådana fiskevatten som dammsjöar ovan dammar, gamla märkegravar, torvtag och andra småvatten, som ej eller endast med svårighet kunna befiskas med nät eller ryssjor, öppnades på detta sätt ett lovande perspektiv.

Det nya sättet torde vara av både godo och ondo. Fråga är emellertid om det annat än undantagsvis kan komma att få framgång. Kunde man genom tillämpning av detsamma, och utan alltför stor kostnad, få bort överskottet av småvuxen aborre och desslikes ur en del tjärnar, som nu ligga till ingen nytta, så vore ju i alla fall rätt mycket vunnet. *Red.*

LITTERATURMEDDELANDET.

KARL G. GUSTAFSSON. *Fiskeribiologiska undersökningar i Norra Kalmar län II.* (Kalmar läns norra hushållningssällskaps handlingar 1925.)

Fiskeriinstruktör Gustafsson har här fortsatt publicerandet av sina sjöundersökningar och behandlar nu sjöarna Vågaren, Örn, Hånsvalen, Trästen och Rosen. Beskrivningarna äro goda och lämna tillsammans med de för varje sjö bifogade kartskisserna tillfälle till en ganska klar uppfattning av sjöarnas beskaffenhet, i den mån så pass kortfattade data göra sådant möjligt. Författaren lämnar också nu uppgifter om »botten-

faunan» och framhåller själv vid sjön Vågaren, att de tagna proven (6 stationer¹) äro för få, för att därav kunna draga några bestämda slutsatser. Dylika försökas likväl i ej obetydlig mån. Detta försvaras delvis även därav att så få prov äro tagna på grundare vatten. Visserligen äro de grunda platsernas sammanlagda ytor relativt små, men fråga är dock, om ej bottendjursätande fiskar just vid sökande av föda vistas särskilt mycket på dylika. Då antalet bottenjur på samma plats växlar betydligt under olika årstider (detta gäller ej minst de viktiga Chironomus-larverna, vilkas storlek också ändras med årstiderna), borde datum för varje bottenprov också utsättas. För övrigt bör man nog ännu så länge vara mycket försiktig med dragande av slutsatser i avseende å fisket och dess bedrivande, i synnerhet siffermässiga, av undersökningar över förekomsten av fiskarnas bottennäring, för så vitt ej dessa äro synnerligen utförliga. Det spelar in så många ännu okända faktorer, att misstag ligga snubblande nära.

Emellertid är det att hoppas, att författaren fortsätter med publicerande av sina förtjänstfulla sjöundersökningar. Dylika få lätt ett rätt så betydande värde. *T. E—n.*

IVAR ARWIDSSON. *Spridda anteckningar över småländska och östgötska fiskebyggnader med armar av ris och störar.* (Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-samhälles handlingar. Fjärde följen, Band 31, N:r 1.)

Författaren lämnar en noggrann redogörelse för vid en del sjöar och vatten i Småland samt Östergötland (Sommen) använda fiskebyggnader, som i regel äga armar av ris, lagt mellan störrar; i allmänhet kallas dessa för »verkar» eller »ristäk». De äro ålderdomliga redskap, i vilka fordom insattes mjärdar för själva fångandet, dessa numera mestadels ersatta med ryssjor, ofta här sedan gammalt kallade »hommor». Redskapen har givetvis sina särskilda fördelar och olägenheter; av de sista torde mest gälla, att de kosta mera arbete och tid än enbart ryssjor. Beskrivningarna äro utförliga och förtjänstfulla och fullständiga dessutom av talrika fotografier och ske-

¹ För de andra sjöarna 2—6 stationer.

matiserade skisser. Ett rikligt utdrag ur litteraturen (även mycket gamla källor) meddelas, vilket ur historisk synpunkt är av värde. För den fiskeri-kulturhistoriskt intresserade bjuder arbetet mycket, men den mera fisketekniskt inställda saknar uppgifter rörande redskapens fångstförmåga och dylikt.

T. E.

DIESSNER-ARENS. *Die künstliche Zucht der Forelle.* (Verlag J. Neumann, Neudamm.)

Det särdeles vänliga mottagande, som på sin tid kom BRUNO-DIESSNERS arbete till del, är ett talande bevis för, att det saknades en verkligt praktisk bok på detta specialområde. Att det var en i det praktiska fisket arbetande, som där jämte ur teoretiskt vetande öste ur sin långa erfarenhets brunn, förtjänar att framhållas till ståndets ära. Snart togo både första och andra upplagan slut, och så har en av våra mest framgångsrika, ARENS själv, »der Altmeister», övertagit fullständigandet och utgivningen av den 3:dje upplaga, som nu föreligger. Det är överflödigt att närmare behandla dennas innehåll, då namnet ARENS är tillräckligt. Det är också något, som alldeles särskilt utmärker denna upplaga, den skarpa blicken för naturen, efterliknandet och den fasta förbindelsen med denna, som på varje sida låter oss märka vår ARENS. Bredvid odlingen under rent naturliga förhållanden har alldeles särskilt den »halvnaturliga» behandlats ingående, och även i den intensiva odlingen hava de aktuella, på sista tiden ofta falskt tydda målen för ras- och stamförädling rättats till och ingående belysts. Varje ägare av forellvatten, han må nu vara lantman, skogsman, bäckägare, sportsman eller odlare eller t. o. m. vetenskapsman, finner här uppslag och för övrigt det de söka. Bredvid WALTERS bok »Die Bewirthschaftung des Forellenbaches» bör detta verk icke saknas. Det är rikt illustrerat, omfattar 285 sidor och fås i ett mycket trevligt band till ett bokhandelspris av 12 mark. Verket prisar mästaren!

Lietmann.

(Denna anmälan är översatt direkt ur »Allgemeine Fischerei-Zeitung» Nr. 15, 1926.)

Göteborgs och Bohus läns Havsfiskeförenings årsbok 1926, utarbetad av NILS ROSÉN, omfattar uppgifter om föreningens styrelse m. m., styrelse- och revisionsberättelser, översikt över »det bohuslänska havsfisket 1925», »registrerade fiskebåtar», flera administrativa uppgifter såsom »fiskeritillsyningsmän», »svenska konsulat», olika kurser och dyl., fonder, »fiskerilän» m. m., »fiskeriföreningar i länet» (18 st.), olika för navigation nyttiga uppgifter, »fiskauktion», »proviantering från frilager», »några engelska mått och vikter», »utländska namn på en del fiskar» samt en blank sida för anteckningar.

I avseende å fiskets utfall kan nämnas, att det med hänsyn till värdet, kr. 13,798,943, varit något bättre än näst föregående år (åren 1921—24 ha varierat mellan 9,404,274 kr. och 12,876,740 kr.) men till fångstkvantiteten varit sämre, 41,534,691 kg. (mot åren 1923 och 1924 med resp. ca 43¹/₂ miljon och nära 54 miljoner kg.).

Årsboken synes vara praktiskt uppställd och innehåller en hel mängd för utövaren av fiskareyrket nyttiga meddelanden rörande åtgärder från det allmännas sida till hans förmån och vad som fordras för att få utnyttja dessa, liksom även rörande vad som är att iakttaga i avseende å navigering m. m. under fiskefärder och hamnanlöpningen.

Årsboken tillställs fritt åt medlemmarna i föreningen, vars årsavgifter numera äro 75 öre för fiskare och 2 kr. för andra medlemmar. Även icke medlemmar kunna få boken för 2 kr. Föreningens inkomster och utgifter voro för året resp. kr. 18,179: 26 och 17,292: 25 kr. Behållningen 31 december 1925 var kr. 80,565: 26.

W. v. RUMMEL. »*In St. Peters Hut.*» (Verlag J. Neumann, Neudamm, bunden 5 Reichsmark.)

»Sankte Per» är ju fiskarens skyddspatron, framför allt hedras han som sådan i Tyskland, där en vanlig fiskarehälsning är: Petri Heil! Författaren, som för övrigt tidigare gjort sig välkänd i Tyskland genom flera romaner, för läsaren i sin nya bok in i St. Peters rike. Man får till livs dels flera, delvis »roliga», väl skrivna skisser om olika fiskar och deras

sportsliga fångst, sammanträffanden med fisktjuvar och »skojare», en idyllisk semester med fiskande i Schweiz och en annan från Bayern. Även till Mexiko och tarponfiske leder författaren färden. Säkerligen skall den lilla, trevligt utstyrda boken bereda även svenska läsare nöje och belåtenhet.

T. E.

HANNS FECHNER. *Aus Nöckelmanns Reich.* (Verlag J. Neumann, Neudamm, bunden 5 Reichsmark.)

Fechners bok avser ej att undervisa i sportfiske, men lämnar likväl en hel del goda vinkar för den ej för långt komne sportmetaren eller vattenkännaren. F. vill hos ungdomen väcka och sedan underhålla intresset för och kärlek till det sköna i natur och fiskareliv och gör detta, som vi hoppas och tro, framgångsrikt med sina trevliga skildringar med utgångspunkter från årets olika månader och vad som under varje sådan närmast kommer före för sportfiskaren. På ett ställe anför han DU BOIS-REYMONDS karakteristik av en verklig sportmetare:

»Wer Fische fängt mit Leidenschaft,
Mit Meisterschaft und Wissenschaft,
Und hält dabei sich tugendhaft,
Gewissenhaft und ehrenhaft,
Den reichen Fang mit Mass betreibt,
Sorgt, dass im Wasser auch was bleibt,
Und angelt nicht um Geld und Gunst,
Nein — nur aus Freude an der Kunst,
Der ist, wär's der geringste Knecht:
Sportangler und auch fischgerecht.»

T. E.

THIENEMANN, AUG. *Limnologie. Eine Einführung in die biologischen Probleme der Süßwasserforschung.* — Jedermanns Bücherei. Ferd. Hirt in Breslau. 1926. — 108 sidor och 35 figurer. Pris Mk. 3: 50.

Föreliggande lilla välskrivna arbete av den kände tyske forskaren avser att giva den stora allmänheten en inblick i den unga vetenskapsgren som benämnes limnologi. Författaren söker åstadkomma detta genom att framlägga vissa särdeles väl

valda brottstycken ur limnologiens rika ämnesval. Sådana kapitelrubriker som t. ex. »Bergsbäcken», »Chironomus—Coregonus—Mysis» och »Biologisk vattenanalys» tala för sig själva.

På ett klart och övertygande sätt redogör författaren för olika limnologiska problemställningar och visar vilka intressanta resultat som erhållas vid frågornas lösning. Han har även lyckats att på dessa få sidor belysa en hel rad viktigare limnologiska frågor ävensom påvisa limnologiens stora betydelse för de praktiskt viktiga områdena fiskeribiologi och vattenhygien. Arbetet i fråga kan i hög grad rekommenderas den för vetenskapens nya landvinningar intresserade lekmannen.

G. Alm.

SMÄRRE MEDDELANDEN.

Årsmötet 1927 kommer antagligen att som vanligt äga rum i medio av mars.

Medlemmar, som önska att själva hålla *föredrag* eller vilja föreslå, att något särskilt ämne eller ärende blir behandlat vid årsmötet, torde snarast möjligt meddela sig med förbundets sekreterare, adress Södertelge.

Årsavgiften, som för år 1927 är bestämd till kr. 4: —, kommer att som vanligt uttagas genom postförskott å första häftet 1927 av tidskriften, därest den ej förut inbetalats till kassaförvaltaren (adress: Södertelge). Det är önskvärt, att medlemmarna, som veta sig ej få sin post med säkerhet under senare delen av februari eller början av mars, då tidskriftshäftet i fråga brukar komma ut, ville i förväg insända avgiften — helst före 16 februari. En hel del besvär med returnerade postförskott och kostnader för utsändande av förfrågningar om eventuell avsikt att kvarstå i eller utgå ur Förbundet besparas då. Om någon tyvärr är besluten att utgå ur Förbundet, ses också av samma orsaker gärna, att förhandsmeddelande insändes härom.

Som förut meddelats kommer den ifrågasatta *Nya tidskriften* icke att utgivas under 1927 och sålunda icke heller årsavgiften att sänkas för detta år.

Anskaffande av *nya medlemmar* i Förbundet medverkar till att främja dess syften och verksamhet. *Sekreteraren.*

Varsamheten med fisktransporter å järnvägar. Järnvägsstyrelsen har nyligen, med anledning av klagomål från Svenska fiskhandelsförbundet utfärdat en order, vari järnvägspersonalen anmodas att behandla sändningar av färsk fisk med all möjlig aktsamhet. Därjämte uppmanas linjebefälet att uppmärksamma varje särskilt fall av fel eller försummelse vid behandlingen av dessa sändningar.

FÖRFATTNINGAR RÖRANDE FISKE.

Kungörelse med föreskrifter i anledning av den s. k. kräftpestens uppträdande i vissa vattenområden i Stockholms och Uppsala län;

av den 7 oktober 1926.

(Sv. Författningssamling n:r 431, 1926.)

1 §.

All fångst av kräftor vare tillsvidare förbjuden i Fyrisån från och med Junkilsåns utlopp i densamma till mynningen;

i Junkilsån från och med Östforasjön till åns utlopp i Fyrisån jämte på denna sträcka tillrinnande sjöar och vattendrag;

i Fyrisåns tillflöde Sävjaån jämte Fundboån med Fundbosjön och Långsjön samt Storån med Ubby-Långsjön ävensom dessa åar och sjöar tillrinnande sjöar och vattendrag; samt

i övriga Fyrisån å angivna sträcka tillrinnande vattendrag.

2 §.

Det vare tillsvidare förbjudet att i Uppsala stad, inom Långhundra och Nardinghundra härad samt Vidbo och Fasterna socknar av Stockholms län, inom Hagunda, Ulleråkers, Vaksala, Rasbo, Bälunge och Norunda härad samt Dannemora, Alunda, Ekeby, Morkarla, Skäffthammars, Stavby och Tuna socknar av Uppsala län ävensom inom Harbo, Huddinge, Västerlövsta och Vittinge socknar av Västmanlands län till salu hålla eller utbjuda, sälja, köpa eller från ort till annan forsla kräftor som icke äro kokta; dock vare tillåtet

att forsla levande kräftor, som fångats i vatten, där kräftfiske icke är enligt 1 § förbjudet, från fångstplatsen till plats inom fiskevattensägarens ägor eller till närmast belägna gård för att där kokas liksom ock att genom ifrågavarande område mellan orter utom densamma på järnväg transportera levande kräftor.

Ej heller må någon utom det område, där förbudet gäller, vidtaga i första stycket förbjuden åtgärd med kräftor, som han vet vara inom förbjudet område fångade.

3 §.

Transport av begagnade fiskredskap av varje slag skall tillsvidare vara förbjuden inom Lagga, Östuna, Husby-Långhundra, Gottröra, Vidbo, Fasterna och Almunge socknar av Stockholms län, inom Vaksala, Gamla Uppsala, Danmarks, Fundbo, Rasbo, Börje, Vänge, Åkerby, Junkils, Bälunge, Skuttunge, Ålands, Järlåsa och Björklunge socknar av Uppsala län samt inom Harbo, Huddinge och Vittinge socknar av Västmanlands län; dock må dylik fiskredskap transporteras mellan det vatten där den använts och närmast belägna gård eller inom fiskevattensägarens ägor, likväl med iakttagande att, därest fördämning finnes inom området, fiskredskap icke i något fall må forslas från vattnet nedanför fördämningen till ovanför densamma beläget vatten.

Kan någon styrka att han genom kokning oskadliggjort begagnad fiskredskap, vare transport av sådan redskap tillåten, liksom begagnad fiskredskap ock må mellan orter utom ifrågavarande område fraktas på järnväg genom området.

4 §.

Den som bryter mot i 1, 2 eller 3 § stadgat förbud straffes med böter från och med 25 till och med 200 kronor; och skola okotta kräftor, fångade inom förbjudet område, liksom ock okotta kräftor eller fiskredskap, varmed vidtagits enligt 2 eller 3 § förbjuden åtgärd, jämte använt förvaringskärl eller emballage, vid anträffandet genast oskadliggöras.

5 §.

Åtal för förseelse, varom i 4 § sägs, anhängiggöres vid polisdomstol, där särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare eller, där sådan ej finnes, vid allmän domstol.

6 §.

Allmän åklagare tillkommer att hava tillsyn över efterlevnaden av denna kungörelse samt att åtala förseelse däremot. Finnes inom något av de i 2 och 3 §§ omförmälda områdena särskild av läns-

styrelsen tillsatt tillsyningsman över fiske, äge sådan tillsyningsman enahanda befogenhet.

7 §.

Av böter som ädömas enligt denna författning tillfalle en tredjedel åklagaren och återstoden kronan. Finnes särskild angivare, tages hälften av åklagarens andel.

Saknas tillgång till böternas fulla gäldande skola de förvandlas enligt allmänna strafflagen.

Denna kungörelse har trätt i kraft den 25 oktober 1926, från vilken dag kungörelsen den 24 augusti 1926 (n:r 409) med föreskrifter i anledning av kräftpestens uppträdande i Junkilsån inom Uppsala län upphört att gälla.

Kungörelse angående fiske med räktrål efter den s. k. is- eller nordhavsråkan vid rikets västra kust;

av den 29 oktober 1926.

(Sv. Författningssamling n:r 450, 1926.)

Kungl. Maj:t har, med upphävande av i ämnet senast givna bestämmelser¹, funnit gott förordna att, utan hinder av det i 4 § i förnyade fiskeristadgan den 17 oktober 1900 stadgade förbud mot fiske med trål, fiske efter den s. k. is- eller nordhavsråkan (*Pandalus borealis*) må tillsvidare vid rikets västra kust å ett djup av minst 35 meter bedrivas med räktrål, som är anordnad med bord (s. k. ottertrål) och så inrättad, att den icke håller längre avstånd från bord till bord än 10 meter, då den fullt utsträcker, och ej någonstades har bredare säck än 4 meter; dock att tillsvidare må vid dylikt fiske inom Norrvikens fögderi av Göteborgs och Bohus län användas räktrål så inrättad, att den icke håller längre avstånd från bord till bord än 25 meter, då den fullt utsträcker, och ej någonstades har bredare säck än 7 meter, under villkor att dylikt räktrål icke har mindre maskor än att det på en sträcka av tre meter räknat från trålsäckens spets går högst 40 och på trålsäcken i övrigt högst 36 varv på varje 0,594 meter (1 aln).

Kungörelsen har trätt i kraft den 1 december 1926.

¹ 1912: 7; jfr 1906: 116, sid. 3.

SVENSK FISKERI-TIDSKRIFT

1926

SVENSK
FISKERI-TIDSKRIFT

UTGIVEN AV

TH. THORSTEN EKMAN

FILOSOFIE DOKTOR, FISKERIINTENDENT

TRETTIOFEMTE ÅRGÅNGEN

1926

UPPSALA OCH STOCKHOLM
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.
(I DISTRIBUTION)

INNEHÅLL

Svenska Fiskareförbundet.

	Sid.
Förbundets årsmöte den 16 mars 1926	33
Förbundets extra möte den 18 maj 1926	66
Årsberättelse för år 1925	7
Revisionsberättelse för år 1925	9
Styrelsens sammanträde den 8 februari 1926	1
" " " 22 april "	65
" " " 25 oktober "	161
Några intryck från 1925 års limnologkongress i Ryssland; föredrag vid årsmötet av byrådirektör dr. <i>G. Alm</i>	39
Nyare undersökningar angående impregnering av fiskeredskap; föredrag av fiskeriintendenten dr. <i>N. Rosén</i>	44
Äro tydligare bestämmelser behöfliga rörande rätten till fiske i älvar och sund, över vilka järnvägar och landsvägar äro byggda; överläggningsämne inlett av fiskerikonsumenten <i>Alfr. Carlsson</i>	51
Framställning om billigare återtrakt å järnväg för kärl använda för levande fisk för odlingsändamål (avslag)	67
Frågan om »Ny Svensk Fiskeritidskrift» (n) ¹	158
Årsmötet 1927 m. m. (n)	189

Fiskarter.²

Stora torskar (n)	61
Mal (?) iakttagen i Långsjön i Södermanlands län, av <i>R. R. Ekman</i>	80
Stor Vätterslaxöring (n)	87
Havsängel (n)	89
Färnans förekomst (n)	115

Redskap och fiskesätt.

Laxfiske i havet (vintertid), av <i>A. Haapala</i>	22
Konservering av elritza (till bete) (n)	122
Maskstorleken i fiskeredskap av metalltråd, av dr. <i>O. Olofsson</i>	129
Fiskeredskap av metalltrådsnät, av <i>Thorsten Ekman</i>	163
Fiske med elektricitet	183

Fiskfångster och fiske.

Några anteckningar om laxfisket i Norrbottens och Västerbottens län år 1925, av dr. <i>O. Olofsson</i>	68
Duktig älfångst (n)	117

¹ (n) efter titeln betyder, att det avsedda är infört under »Smärre meddelanden».
² Se även under »biologi» m. m.

UPPSALA 1926

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.

Konserveringsmedel för redskap och materiel.		Sid.
Nätimpregnering (n)	96	
(n)	115	

Biologi.

Vattentemperaturen vid gäddans lekstränder, av dr. G. Alm	13
Småloxens mått och vikt, av dr. O. Olofsson	15
d:o d:o Rättelse (n)	61
Märkning av laxungar i Sverige, av dr. G. Alm	19
Kamp mellan bäckrodingar (n)	64
Fiskens känsl och iakttagelseförmåga (n)	91

Fisksjukdomar, parasiter, skadedjur, föreningar m. m.

Gäddpesten	56
Ett föreningssärende från Stångån—Roxen	103
Belöningar för dödade skälar (1925) (n)	112
Kräftpestens spridningssätt, av Thorsten Ekman	156

Fiskodling.

Fiskodlingsanstalten vid Borenhult (n)	31
Fiskodlingen i Yellowstoneparken, av O. O—n	58
Ålyngel från statens uppsamlingsstation i Trollhättan (n)	60
Fiskevärd och nödhjälpsarbeten	108
Statens fiskodlingsanstalter 1924—25 (n)	111
Hushållningssällskapens fiskodlingsanstalter 1924—25 (n)	112
Från Trollhättans fiskodlingsanstalt (n)	118
Resultat av kräftutplantering (n)	119
Siktransport, av Fabian Olofsson	182

Fiskhandel, konservering och transportförhållanden.

Anvisningar ang. saltning och torkning av torsk (n)	61
Kontrollen över beredning av spillånga och kabeljö (n)	89
Tysklands import av sötvattensfisk (n)	94
Åt mera fisk!	97
Svenskt bolag för fiskfrysning på Island (n)	117
Fiskkonserveringskurs i Karlshamn (n)	118
Handelsstorlek på ål (n)	118
Lufttransport av färsk fisk (n)	156
Etikettering av sardinlådor (n)	157

Befordrande av fiskerinäringen, lagstiftning, rättsfrågor m. m.

Den internationella limnologföreningen, ansökan om statsbidrag	10
Saltsjöfisk mot struma, av N. Rosen	20
Fiskeribokföringsstationerna (n)	31
Riksdagsmotioner (n)	31
Statens olycksfallsförsäkring för fiskare (n)	90 o. 157
Åt mera fisk!	97
Fiskerilan för båtar (n)	118
Något om fiskeristädgar, av Thorsten Ekman	169
Varsamheten med fisktransporter å järnvägar (n)	190

Fiskeriföreningar.

	Sid.
Göteborgs och Bohus läns hafsfiskeförening (n)	28
Fiskerisammanslutningar (nya) (n)	29
Stockholms Sportfiskeklubb (n)	30
Uppsala läns Mälarefiskareförening (n)	114
Glans fiskeriförening (n)	114

Fiskeristatistik m. m.

Danmarks fiske 1924 (n)	89
Tysklands import av sötvattensfisk (n)	94
Sveriges fiske 1924 (n)	112

Författningar rörande fiske.

Ang. rätt för statens fiskeritjänstemän att själva eller genom andra vid officiella undersökningar använda annars förbjudna redskap	32
Lag om rätten till vissa vatten i övre delen av Västerbotten den 18. 6. 1926	123
Lag om delning av jord å landet den 18. 6. 1926	123
Kung. med föreskrifter i anledning av den s. k. kräftpestens utträdande i Junkilsån inom Uppsala län	159
Kung. med föreskrifter i anledning av den s. k. kräftpestens utträdande i vissa vattenområden i Stockholms och Uppsala län	190
Kung. ang. fiske med räkräl efter den s. k. is- eller norhavsråkan vid rikets västra kust	192

Personalnotiser.

Till byrådirektör (Gunnar Alm) (n)	28
C. G. Johs. Petersen (n)	112
Byrådirektör Alm (Resa till Amerika) (n)	121

Smärre meddelanden.

Olovligt fiske på svenskt territorialvatten	63
Sparkstöttingen	87
Fiskkonsumtionen i England, Frankrike och Tyskland	93
Medel mot fiskben i halsen	93
Fiskarkyrkan tages i bruk	94
Tycker dagmask om musik	94
»Elektriskt» fisktorg	95
Ökning i Göteborgs trållflotta	121
Sjösjuka fiskar	121
Konservering av elritza (till bete)	122
Territorialgränsen till sjöss	156

Litteratur.

T. Freidenfeldt. Bemerkungen über die Bedeutung und die Methoden einer mathematischen Prüfung von Mittelwerten	25
Chr. Hesse. The herrings along the baltic coast of Sweden	26
Arvid R. Molander. Observations on the witch (<i>Pl. cynoglossus</i>) and its growth	26

	Sid.
<i>Gunnar Alm.</i> Våra sportfiskars biologi. I. Laxen och laxöringen	27
<i>Ett par laxuppsatser</i>	27
<i>Richard Smedberg.</i> Flottledernas vatten	27
"Jakt och Fiske"	28
<i>H. Järnefelt.</i> Zur Limnologie einiger Gewässer Finnlands	86
<i>Aug. Thienemann.</i> Die Binnengewässer Mitteleuropas	86
<i>Karl E. Gustafsson.</i> Fiskeribiologiska undersökningar i norra Kalmar län II	184
<i>Ivar Arwidsson.</i> Spridda anteckningar öfver smäländska och östgötska fiskebyggnader med armar av ris och störar	185
<i>Diessner-Arens.</i> Die künstliche Zucht der Forelle	186
<i>Göteborgs och Bohus läns Havs- och fiskeriförenings årsbok 1926</i>	187
<i>W. von Rummel.</i> In St. Peters Hut	187
<i>Hanns Fechner.</i> Aus Nöckelmanns Reich	188
<i>Aug. Thienemann.</i> Limnologie. Eine Einführung in die biologischen Probleme der Süßwasserforschung	188

AMERIKANSK MOTOR-BRÄNNOLJA

"Prime Motor Oil" (P. M. O.)

försäljes genom

Sydsvenska Petroleum Aktiebolaget

Malmö Lund Landskrona Trelleborg Ystad Simrishamn
Tel. 1153 Tel. 991 Tel. 230 Tel. 21 Tel. 412 Tel. 95

Kristianstad Åhus Sölvesborg
Tel. 162 Tel. 44 Tel. 32

I nfluensa- och förkylningstider

borde ingen underlåta att noga taga del av de föreskrifter, som givas i bruksanvisningen för

SALUBRIN

Genom noggrann sköljning av munhålan samt gurgling med lämpligen utspätt Salubrin förebygges och häves ofta smitta, varvid Salubrinets märkliga slemlösnande och uppfriskande egenskaper snart göra det oundgängligt vid munhålan rengöring morgon och afton. Genom intagning av mindre doser, 1 à 2 teskedar i ett halvt glas vatten en eller upprepade gånger, åstadkommes svettning, vilket vid förkylning är av stort värde. Stora doser verka på grund av denatureringsmedlet avförande.

RYLANDER & RUDOLPHS FABRIKS-A.-B.

Telegr.-adr.: *Rudolphs* Henriksdal, Sverige Telefoner: 440 och 1440

Tillverka telefonklockor och dynamoborstar lämpliga för alla i marknaden förekommande apparater och maskiner. Begär offert.

Observera

Svensk Fiskeritidskrifts annonser!

Vid behov av färsk Fisk och Vilt, salt Sill, Konserver, rökt Äl, rökt Lax, Böckling m. m. vänd Eder med förtroende till **SCHEDÉLL & Co.**, Fisk- och Viltaffär, Jönköping. Största på platsen. Tel. 118, 1771, 1821

PIX

INGEN VET VAR HAREN HAR SIN GÅNG, men envar vet, att PIX-PASTILLER finnas överallt. Askar i förseglade omslag å 50 och 25 öre. Ensamtillverkare: **Pix Aktiebolag, Gävle.**

A.-B. Julius Albrechtson & Co. Göteborg. tillverkar FISKNET, FISKGARNER och FISKREDSKAP. Gynna svensk industri! Prislista på begäran. Torde observera de billiga priserna.

UTFLYKTER Å MÄLAREN

till Drottningholm, Strängnäs och Skokloster
(Avgångstider: se dagspressen)

TRAFIKAKTIEBOLAGET MÄLAREN-HJÄLMAREN

GYTTORPS

JAKTPATRONER
skadeskjuta ej villebrädet
-om man siktar rätt!

STUREHOF

1:sta kl. Restaurant, Adelgatan 13, Malmö. Tel. 1253. Billigaste och bästa frukostställe. Middagar från 1—6. 3 rätter kr. 2: —. Populära soupéer från 6—11 e. m. Vällagad husmanskost.

Fisknät, Ryssjor, Mjärdar, Nätlingor och all övrig fiskredskap billigast från **ALBERT ENGSTRÖMS FISKREDSKAPSFABRIK**, Falun. Tel. 772. Illustrerad priskurant sändes gratis och franko.

HJ. SÖDERLINGS BAGERI, Eskilstuna
Specialité: Sundhetsbrödstillverkningar

Den Gyllene Freden
Vid Järntorget, Stockholm. Telefon 8029

FISKREDSKAP. Fisknät (*Delsbo-Nät*), Nätlingor, Patent-Nät-Telnar, Drag, Metspön o. Revor m. m. Priskurant gratis o. franko. **JON PAULSSONS FISKREDSKAPSFABRIK**, Delsbo.

Restauranterna **MALTA**, **KVARNEN** och **VIKINGEN**, Hälsingborg
rekommenderas

Större och mindre **skogsparker** på rot såväl som sågtimmer
köpas kontant av **Säfveåns Aktiebolag**, Göteborg

GOODRICH GUMMISKODON

äro oöverträffade i hållbarhet,
bäst i alla väder

Svart Knästövel,
40 cm. hög. En smidig och
stark arbetsstövel för fiskare

Pris per par Kronor 23: 50
Nr: 270

Föras i storlek 41—46

Illustrerad katalog gratis på
begäran

Återförsäljare antagas

AMERIKANSKA GUMMI-A.-B.
STOCKHOLM 3

Lundgrens Fiskredskapsfabrik

Etabl. 1892 - Kungl. Hovleverantör
STOCKHOLM
12 Storkyrkobrinken 12
Telefoner: 21 22, Norr 10 22

Nätlingor av lin och bomull,
olika djuplekar.

Nättråd till boning och lagningar.

Tältnar handslagna, finare o. grövre.

Gummistövlar av Hoods be-
römda fabrikat.

Oljekläder och sydvästar.

Drag, ståndkrok, saxar, hävar m. m.

Priskurant gratis

»Kaleva»draget

Nyaste, fiskligaste drag för gadda. Alla storlekar

FISKREDSKAP

Skötar = Nät = Tältnar

Gummistövlar

till lägsta priser

Leidesdorffs Fiskredskapsfabrik

Storkyrkobrinken 6 = Stockholm

Äldsta fiskredskapsfabrik i Sverige

Priskurant sändes gratis

Svensk Fiskeritidskrift

utkommer med sin trettiondesjätte årgång 1927 till samma omfång som förut, fördelat på sex häften och till prenumerationspris av fem kronor, för utlandet sex kronor. Medlemmar av Sv. Fiskareförbundet erhålla tidsskriften gratis som hittills. Årsavgiften i Förbundet är år 1927 kr. 4:—.

Redaktionens adress är **Södertelge**.

I frågor rörande tidskriftens distribution torde man hänvända sig till Almqvist & Wiksells Boktryckeri-A.-B., **Uppsala**.

Annonsörer hänvisas för år 1926 till: *Svensk Fiskeritidskrifts Annons-expedition, Stockholm 14*.

Sjätte häftets innehåll:

	Sid.		Sid.
Svenska Fiskarförbundet:		Göteborgs och Bohus läns Havs- fiskeförenings årsbok 1926 187	
Styrelsens protokoll den 25 okt. 1926	161	<i>W. v. Rummel</i> . In St. Peters Hut	187
Uppsatser:		<i>Hanns Fechner</i> . Aus Nöckel- manns Reich	188
Fiskeredskap av metallträdsnät av <i>Thorsten Ekman</i>	163	<i>Thienemann, Aug.</i> Limnologie	188
Något om fiskestadgar av <i>Thor- sten Ekman</i>	169	Smärre meddelanden:	
Siktransport av <i>Fabian Olofs- son</i>	182	Årsmötet 1927	189
Fiske med elektricitet	183	Varsamheten vid fisktransporten å järnvägar	190
Litteraturmeddelanden:		Författningar rör. fiske:	
<i>Karl G. Gustafsson</i> . Fiskeri- biologiska undersökningar i Norra Kalmar län II	184	Kung. med föreskrifter i anled- ning av den s. k. kräftpes- tens uppträdande i vissa vattenområden i Stockholms och Uppsala län, den 7 okt. 1926	190
<i>Ivar Arvidsson</i> . Spridda an- teckningar över småländska och östgötska fiskebyggnader med armar av ris och störar	185	Kung. ang. fiske med räktrål efter den s. k. is- eller nord- havsräkan vid rikets västra kust, den 29 okt. 1926	192
<i>Diessner—Arens</i> . Die künst- liche Zucht der Forelle	186		